

บทที่ 3

โครงสร้างทางเศรษฐกิจและการค้าของกลุ่มประเทศอาเซียน

ในบรรดากลุ่มประเทศอาเซียน สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากที่สุด และมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจแตกต่างกับประเทศสมาชิกอื่น กล่าวโดยทั่วไป อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และประเทศไทย มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะในด้านการผลิตและการค้า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทวัตถุดิบ นอกจากนี้ยังคงประสบปัญหาทางเศรษฐกิจในลักษณะเดียวกัน อาทิ ประชากรส่วนใหญ่ยากจน มีความเหลื่อมล้ำของรายได้มาก การว่างงาน การค้าต่างประเทศไม่สู้มีเสถียรภาพ ขาดแคลนเงินทุนและเทคโนโลยีการผลิตเพื่อใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและบุคคลทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ข้อมูลในด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการค้ามีดังนี้

เนื้อที่และประชากร

กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมีเนื้อที่รวมกันประมาณ 3,048,904 ตารางกิโลเมตร¹ ประเทศอินโดนีเซียมีขนาดใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ 1,904,569 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 62.5 ของเนื้อที่ทั้งหมดของอาเซียน รองลงมาได้แก่ ไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีเนื้อที่ 514,000 329,749 และ 300,000 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุด ได้แก่ สิงคโปร์ ซึ่งมีเนื้อที่ 586 ตารางกิโลเมตร

ประชากรของกลุ่มประเทศอาเซียนในปี 2519 รวมกันทั้งหมดมีประมาณ

¹United Nations, Quaterly Bulletin of Statistics for Asia and the Pacific, Vol. II No.3, Sept. 1976.

236.2 ล้านคน¹ หรือประมาณร้อยละ 10 ของทวีปเอเชีย และคิดเป็นร้อยละ 3 ของโลก ประเทศที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีประชากร 135.4 ล้านคน หรือร้อยละ 57.3 ของประชากรของประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกัน รองลงมาได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไทย และมาเลเซีย มีประชากรประมาณ 43.3 42.9 และ 12.3 ล้านคน ตามลำดับ ประเทศที่มีประชากรน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สิงคโปร์ ซึ่งมีประชากรเพียง 2.3 ล้านคน

อัตราการเพิ่มของประชากรในภูมิภาคนี้เฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.6 ต่อปี นับเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงมาก ประเทศที่มีอัตราเพิ่มของประชากรมากที่สุด ได้แก่ มาเลเซีย และไทย ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.8 ต่อปี ส่วนประเทศที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรต่ำที่สุด ได้แก่ สิงคโปร์ มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.6 ต่อปี

ประชากรส่วนใหญ่ของอาเซียนประมาณร้อยละ 80² อาศัยอยู่ในชนบท และประชากรในวัยทำงานประมาณร้อยละ 70³ มีอาชีพเกษตรกรรม อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของประชากรในวัยทำงานที่อยู่ในภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้แรงงานด้านเกษตรกรรมหันไปประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น

(รายละเอียดดูจากตารางที่ 3.1)

¹ Asian Development Bank, Key Indicators of Developing Member Countries of A.D.B. Oct. 1976

² กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, "พื้นฐานทางเศรษฐกิจของอาเซียน". วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์ (มิถุนายน 2519) : 51 - 59

³ เรื่องเดียวกัน

ตารางที่ 3.1

ขนาดพื้นที่ ประชากร และความหนาแน่นของประชากรในประเทศสมาชิกอาเซียน ปี 2519

ประเทศ	จำนวนพื้นที่ ตาราง กม. (1)	ประชากร ร้อยละ (2)	ความหนาแน่น ของประชากร คน/ตาราง กม. (3)	อัตราการเพิ่มเฉลี่ย ของประชากร (2514 - 2518) (4)
อินโดนีเซีย	1,904,569	62.47	71.09	2.4
มาเลเซีย	329,749	10.82	37.30	2.8
ฟิลิปปินส์	300,000	9.84	144.33	2.6
สิงคโปร์	586	0.02	3,907.85	1.6
ไทย	514,000	16.82	83.46	2.8
อาเซียน	3,048,904	100.00	77.46	2.6

ที่มา : (1) Quarterly Bulletin of Statistics For Asia and The Pacific. Vol 11 No.3, Sept.1976

(2), (4) Key Indicators of Developing Member Countries of A.D.B. Oct. 1976

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product GDP) ของกลุ่มประเทศอาเซียนในปี 2517 มีประมาณ 56,605 ล้านดอลลาร์¹ (คำนวณตามค่าของเงินตราในราคาปัจจุบัน) ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสูงที่สุดคือ อินโดนีเซีย รองลงมาได้แก่ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์

โครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของแต่ละประเทศค่อนข้างจะคล้ายคลึงกันมาก ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ กล่าวคือ การเกษตรเป็นสาขาที่มีมูลค่ามากที่สุด รองลงมาเป็นการค้า อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ เมื่อเปรียบเทียบความเคลื่อนไหวของสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่ผลิตภายในประเทศในปี 2514 และ 2518 จะเห็นได้ว่า สัดส่วนในการผลิตสินค้าเกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง ลดลงทุกประเทศ ในขณะที่สาขาการค้าอุตสาหกรรม เหมืองแร่ การก่อสร้าง และการคมนาคม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สำหรับรายได้ต่อบุคคล (Per Capita Income) ของกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น ปรากฏว่าในปี 2518 มีจำนวน 323.0 เหรียญสหรัฐ ประเทศที่มีรายได้ต่อบุคคลสูงที่สุด คือ สิงคโปร์ รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และอินโดนีเซีย เป็นที่น่าสังเกตว่าความแตกต่างของรายได้ต่อบุคคลที่มีอัตราค่อนข้างสูงมาก กล่าวคือ อินโดนีเซีย มีรายได้ต่อบุคคล 100.0 เหรียญสหรัฐ ส่วนสิงคโปร์มีถึง 2,500 เหรียญสหรัฐ ซึ่งแตกต่างกันประมาณ 14 เท่าตัว²

ในระหว่างปี 2511-2513 กลุ่มประเทศอาเซียนมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อปีประมาณร้อยละ 9.0³ ซึ่งนับว่าเป็นอัตราการเจริญเติบโตทาง

¹International Monetary Fund, International Financial Statistics, February 1976. (คำนวณ)

²เรื่องเดียวกัน

³เรื่องเดียวกัน

เศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูงมาก ประเทศที่มีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงสุดใน
ช่วงเวลาดังกล่าว คือ มาเลเซีย รองลงมาได้แก่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์
และไทย สำหรับในปี 2519 และ 2520 อัตราการเติบโตเฉลี่ยลดลงเหลือร้อยละ
7.9 และ 6.82 ตามลำดับ และอัตราการเติบโตของแต่ละประเทศมีดังนี้¹

<u>ประเทศ</u>	<u>2519</u>	<u>2520</u>
ฟิลิปปินส์	6.4	6.1
สิงคโปร์	7.0	7.3
ไทย	8.2	6.2
มาเลเซีย	11.0	7.0
อินโดนีเซีย	6.9	7.0

¹Bank Negara Malasia, Annual Report and Statement of Account, 1978 : 39-41

ตารางที่ 3.2

ผลิตผลมวลรวมภายในประเทศ รายได้อุปโภค และอัตราความเจริญเติบโต
ทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ระหว่างปี 2511 - 2518

(หน่วย : พันล้านเหรียญสหรัฐ)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน
2511	7.75	2.73	5.65	1.45	5.61	23.19
2512	8.21	2.97	5.95	1.65	6.02	24.30
2513	8.83	3.22	6.33	1.88	6.49	26.75
2514	9.45	3.98	6.68	2.12	6.94	29.17
2515	10.07	4.28	6.98	2.40	7.21	30.95
2516	11.00	5.33	7.61	2.67	8.01	34.62
2517	11.60	6.35	7.97	2.84	8.23	36.79
2518	12.47	6.50	8.41	2.96	8.72	39.06
อัตราความ เจริญเติบโต โดยเฉลี่ย (%)	8.70	19.72	6.97	14.58	7.29	9.00

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน
รายได้ต่อ บุคคลโดย เฉลี่ยของ ปี 2513 (เหรียญสหรัฐ)	180.00	720.00	370.00	2,500.00	350.00	323.00

ที่มา : จำนวนจากหนังสือ International Financial
Statistics, February, 1976

- หมายเหตุ
1. ผลิตผลมวลรวมภายในประเทศ ใช้นิราคาของปี 2513 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินเหรียญสหรัฐของปี 2513
 2. รายได้ต่อบุคคล ใช้นิราคาปัจจุบัน

ตารางที่ 3.3

สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่ผลิตภายในประเทศแท้จริงของ
ประเทศสมาชิกอาเซียน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมในปี 2514 และ 2518

ประเทศ	ปี	ผลิตภัณฑ์ มวลรวม ประชา ชาติภายใน ประเทศ	การ เกษตร ป่าไม้ และการ ประมง	เหมือง แร่และ การ ขุดหิน	การ อุตสาหกรรม	ไฟฟ้า และ น้ำ	การ ก่อสร้าง	การ คมนาคม ขนส่ง	การค้า ปลีก	อื่น ๆ
อินโดนีเซีย	2514	100.0	43.6	9.8	8.8	0.4	3.0	3.8	-	30.6 ⁽¹⁾
	2518	100.0	37.2	10.9	11.1	0.5	4.7	4.0	-	31.6 ⁽¹⁾
มาเลเซีย	2514	100.0	31.2	5.7	12.4	2.7	4.7	5.5	12.9	25.4
	2518	100.0	29.8	4.0	14.3	2.6	4.6	7.2	13.6	23.9
ฟิลิปปินส์ ⁽²⁾	2514	100.0	31.3	2.4	20.1	-	2.5	4.2 ⁽³⁾	16.0	23.5
	2518*	100.0	27.8	2.2	20.9	-	4.4	4.3 ⁽³⁾	16.7	23.5
สิงคโปร์	2514	100.0	2.3	0.4	21.6	2.5	6.5	11.5	22.4	32.8
	2518	100.0	1.5	0.4	21.8	2.6	6.0	14.2	27.2	26.6
ไทย	2514	100.0	29.4	1.4	18.2	2.3	4.8	6.2	17.6	20.1
	2518	100.0	27.2	1.1	20.1	3.1	3.9	6.6	16.7	21.3

* ไตรมาสแรกของปี 2518

(1) รวมการค้าปลีกค้าส่งด้วย

(2) ใช้ Net Domestic Product at factor cost.

(3) รวมไฟฟ้าและน้ำด้วย

ที่มา : ASEAN Business Quarterly, First Quarter 1977. Bank of Thailand, Monthly Bulletin, June 1977.

ทรัพยากรธรรมชาติ

แม้ว่ากลุ่มประเทศอาเซียนจะมีเนื้อที่อยู่เพียงร้อยละ 3 ของเนื้อที่ของโลกก็ตาม แต่ก็นับได้ว่าเป็นแหล่งวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งของโลก ทั้งในด้านการแร่ธาตุ ป่าไม้ และการประมง

จากการขุดค้นทรัพยากรธรรมชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้พบแร่ธาตุที่สำคัญหลายชนิดและมีจำนวนมาก ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ ในประเทศอินโดนีเซีย มีแร่ธาตุที่สำคัญ คือ ดีบุก บอแรกซ์ ถ่านหิน นิกเกิล น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ ฟิลิปปินส์ มีตะกั่ว สังกะสี ทองแดง แมงกานีส โครไมท์ เหล็ก ถ่านหิน โมลิบดีนัม ยิบซั่ม ทองคำ เงิน มาเลเซีย มีดีบุก เหล็ก บอแรกซ์ ทองคำ ว็อลแฟรม ไททานเนียม น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซ ไทย มีดีบุก วุลแฟรม พลวง ถ่านหิน ทองแดง ทองคำ เหล็ก ตะกั่ว แมงกานีส สังกะสี โมลิบดีนัม

แร่ธาตุต่าง ๆ ที่ผลิตได้ในประเทศอาเซียนส่วนใหญ่แล้ว ส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศในรูปของวัตถุดิบ ประเทศที่มีการผลิตทางเหมืองแร่มากที่สุดคือประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งสามารถผลิตได้เกินกว่าครึ่งหนึ่งของการผลิตในประเทศอาเซียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และสิงคโปร์

สัดส่วนผลผลิตทางกิจการเหมืองแร่ในกลุ่มประเทศอาเซียน มีดังนี้

	<u>ร้อยละ</u>
อินโดนีเซีย	57.93
มาเลเซีย	13.90
ฟิลิปปินส์	14.02
ไทย	3.54
สิงคโปร์	0.61

ที่มา : Statistical Yearbook for Asia and the Pacific, 1974

๓๓๐ International Financial Statistic, February 1976

สำหรับผลผลิตของแร่ดีบุก แร่เหล็ก และน้ำมันปิโตรเลียมดิบ มีดังนี้

ตารางที่ 3.4

สถิติการผลิตดีบุกของกลุ่มประเทศอาเซียน

(พันเมตริกตัน)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน	โลก	เปรียบเทียบ การผลิต อาเซียน/โลก (%)
2514	19.8	75.5	-	-	29.6	124.9	186.0	67.1
2515	21.8	76.8	-	-	30.1	128.7	191.0	67.4
2516	22.5	72.3	-	-	28.6	123.4	184.0	66.9
2517	25.6	68.1	-	-	27.8	121.5	177.0	68.7
2518	24.4	64.5	-	-	22.0	110.7	175.0	63.3

ที่มา : Monthly Bulletin of Statistics, United Nations, July 1975.

X

ตารางที่ 3.5

สถิติการผลิตแร่เหล็กของกลุ่มประเทศอาเซียน

(พันเมตริกตัน)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน	โลก	เปรียบเทียบ การผลิต อาเซียน/ โลก (%)
2514	-	984	2,064	-	41.6	3,053.6	403,000	0.75
2515	-	528	2,203	-	27.3	2,763.3	411,000	0.67
2516	-	516	2,256	-	36.3	2,808.3	453,000	0.61
2517	-	463	1,620	-	36.3	2,124.3	472,000	0.45
2518	-	343	1,356	-	32.4	1,736.4	433,000	0.35

ที่มา : Monthly Bulletin of Statistics, United Nations, July 1975.

ตารางที่ 3.6

สถิติการผลิตน้ำมันปิโตรเลียม (ดิบ) ของกลุ่มประเทศอาเซียน

(พันเมตริกตัน)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน	โลก	เปรียบเทียบ การผลิตอา เซียน/โลก (%)
2514	44,100	3,276	-	-	-	47,376	2,375,000	1.99
2515	53,760	4,423	-	-	-	58,183	2,502,000	2.32
2516	66,216	4,344	-	-	-	70,560	2,726,000	2.53
2517	67,930	3,340	-	-	-	71,820	2,727,000	2.63
2518	73,200	4,224	-	-	-	77,424	2,599,000	2.97

ที่มา : Monthly Bulletin of Statistics, United Nations, July 1975.

I16735365

ในคานป่าไม้ กลุ่มประเทศอาเซียนอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้เขตร้อนนา ชนิด และเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลกอีกด้วย เช่น ไม้สักที่ผลิตได้ในไทย อินโดนีเซีย ไม้มะฮอกกานีของฟิลิปปินส์ เป็นต้น ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ของกลุ่มประเทศอาเซียนนี้ นอกจากจะใช้ประโยชน์ในประเทศแล้วยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ โดยเฉพาะมาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นประเทศผู้ส่งไม้เขตร้อนออกจำหน่ายต่างประเทศมากที่สุดในโลก

ในคานการประมง กลุ่มประเทศอาเซียนมีความเจริญก้าวหน้าพอสมควร ทั้งนี้ เพราะประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบด้วยหมู่เกาะ การประมงจึงมีความสำคัญทั้ง ทางด้านการประกอบอาชีพ การบริโภคของประชากร ตลอดจนด้านการค้า สัตว์น้ำ ที่สำคัญในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ กุ้ง ปลาต่าง ๆ และหอย เป็นต้น โดยมี การประมงทั้งน้ำลึกและตามบริเวณชายฝั่ง แต่ว่าการประมงส่วนใหญ่ยังขาดเทคนิคและ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ให้ความสนใจต่อการส่งเสริมการพัฒนาการประ มงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ยังได้มีการจัดตั้งศูนย์กลางการประมงระหว่าง ประเทศขึ้นที่กรุงมะนิลา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการผลิตและการจับสัตว์น้ำใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเกษตร

การผลิตทางการเกษตรนับเป็นสาขาทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของกลุ่มประเทศ อาเซียน ทั้งนี้ เพราะทุกประเทศยกเว้นประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศเกษตรกรรม ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียนร้อยละ 34.9¹ ได้มาจากผล ผลิตทางการเกษตร และนอกจากจะเลี้ยงประชากรภายในประเทศแล้ว ยังเป็นการ ผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ หารใดก็ดี การผลิตทางการ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 25

เกษตรของกลุ่มประเทศอาเซียนส่วนใหญ่แล้วมีการผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน และมีกรรมวิธีการผลิตที่ยังล้าหลังอยู่มาก

ประเทศที่มีการเกษตรเป็นส่วนสำคัญในทางเศรษฐกิจมากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน คือ อินโดนีเซีย รองลงมาคือ ฟิลิปปินส์ ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ อัตราส่วนผลผลิตทางการเกษตรในกลุ่มประเทศอาเซียน มีดังนี้

	<u>ร้อยละ</u>
อินโดนีเซีย	38.00
ฟิลิปปินส์	23.92
ไทย	20.77
มาเลเซีย	16.62
สิงคโปร์	0.49

ที่มา : พื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน จากวารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ มิถุนายน 2519

ผลผลิตของแต่ละประเทศที่สำคัญมี

อินโดนีเซีย มีการผลิต ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันเทศ มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ถั่วลิสง มะพร้าว น้ำมันปาล์ม ยางพารา ชาและกาแฟ เป็นต้น นอกจากนี้การผลิตทางป่าไม้ ประมง และการเลี้ยงสัตว์ก็มีส่วนสำคัญในทางการเกษตร

มาเลเซีย ผลิตยางพารา น้ำมันปาล์ม มะพร้าว ข้าว สับปะรด ชา การเลี้ยงสัตว์

ฟิลิปปินส์ ผลิตข้าว ข้าวโพด มันฝรั่ง ถั่วต่าง ๆ กาแฟ มะพร้าว อ้อย ปอเมล็ดา ใบยาสูบ การเลี้ยงสัตว์ ป่าไม้ และการประมง

สิงคโปร์ มีการผลิตทางการเกษตรน้อยมาก ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์มีการเพาะปลูกพืชที่สำคัญ เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยางพารา มะพร้าว ตลอดจนมีการเลี้ยงสัตว์บางเหมือนกัน

ไทย มีการผลิต ข้าว ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ อ้อย ผ้าย ปอ ใบยาสูบ สับปะรด ยางธรรมชาติ มะพร้าว นุ่น การประมง การเลี้ยงสัตว์ และการป่าไม้

สถิติการผลิตยางธรรมชาติและข้าวของกลุ่มประเทศอาเซียนมีดังนี้

ตารางที่ 3.7

สถิติการผลิตยางธรรมชาติของกลุ่มประเทศอาเซียน

(พันเมตริกตัน)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน	โลก	เปรียบเทียบ การผลิตอา เซียน/โลก (%)
2514	819.6	1,313.8	20.4	1.03	316.3	2,476.7	3,073	80.5
2515	813.4	1,327.2	22.8	0.96	337.2	2,506.6	3,112	80.5
2516	835.6	1,566.0	22.8	0.96	381.6	2,356.9	3,472	82.3
2517	879.6	1,669.2	21.6	0.24	379.2	2,949.3	3,435	85.9
2518	825.6	1,477.2	30.0	0	349.2	2,632.0	3,273	81.3

ที่มา : Monthly Bulletin of Statistics, United Nations, July 1975.

ตารางที่ 3.8
สถิติการผลิตข้าวของกลุ่มประเทศอาเซียน

(พันเมตริกตัน)

ปี	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน	โลก	เปรียบเทียบการผลิตอาเซียน/โลก(%)
2514-2515	19,500	1,832	5,148	-	14,201	40,681	308,400	13.19
2515-2516	21,500	1,977	4,414	-	12,413	40,304	297,600	13.54
2516-2517	22,730	2,500	5,594	-	14,898	45,722	324,600	14.08
2517-2518	23,100	2,083	5,659	-	14,200	45,042	326,100	13.81
2518-2519(1)	23,900*	2,186	6,260	-	15,000	47,346	343,860	13.79

ที่มา : Rice Bulletin, 1975 and 1976

หมายเหตุ : (1) เป็นตัวเลขเบื้องต้น * เป็นตัวเลขประมาณ

อุตสาหกรรม

การผลิตทางด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน นับว่ายังมีความสำคัญน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตในสาขาเกษตรกรรมและการค้า อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาถึงภาวะการผลิตทางอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนแล้ว นับว่าการผลิตในสาขาอุตสาหกรรมได้เพิ่มพูนความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละประเทศ แต่กระนั้นก็ตามอุตสาหกรรมในประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ยังมีขนาดเล็ก ก็คือ มีคนงานไม่เกิน 100 คน และผลิตอุตสาหกรรมเบื้องต้นเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นสิงคโปร์เพียงประเทศเดียวที่มีการผลิตอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้ามาก เช่น อุตสาหกรรมท่อเรือ โรงงานกลั่นน้ำมัน อุตสาหกรรมผลิตเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

การอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศสมาชิกอาเซียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะลักษณะตลาดภายในประเทศเป็นตลาดที่แคบเกินไป การผลิตจึงไม่ไดขนาดที่ประหยัดในเชิงเศรษฐกิจ (Economies of Scale) อีกทั้งการใช้นโยบายคุ้มกันโรงงานอุตสาหกรรมภายในประเทศก็ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไม่สนใจที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเท่าที่ควร ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับอุตสาหกรรมจากประเทศอื่น ๆ ได้เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงกว่าและคุณภาพด้อยกว่า

โรงงานอุตสาหกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่กระจายอยู่ในตัวเมือง ทั้งนี้ เพราะชนบทของประเทศเหล่านี้ยังขาดเครื่องสาธารณูปโภคที่ให้ความสะดวกทั้งหลาย จึงทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรายได้ของชาวเมืองและชาวชนบทมากขึ้นอีก

สำหรับประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ (ยกเว้นสิงคโปร์) โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเหมืองแร่และปิโตรเลียม ต้องอาศัยเงินทุนและความรู้ทางเทคนิคจากชาวต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะมีความรู้ทางเทคนิคในระดับต่ำ และการสะสมทุนภายในประเทศก็อยู่ในระดับต่ำเพียงประมาณร้อยละ 24.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้น เทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น ซึ่งมีระดับการ

สะสมทุนในประเทศมากกว่าร้อยละ 30 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้น¹ ดังนั้น การพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในคานเหมืองแร่และปิโตรเลียมนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นสิงคโปร์) ยังก้าวหน้าในอัตราที่ต่ำและยังคงต้องอาศัยการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมที่มีเทคนิคการผลิตสูงและน้ำมันปิโตรเลียมอยู่อีกเป็นจำนวนมาก

โครงการด้านการค้า

การที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนมาก ในปี พ.ศ. 2518 มูลค่าการค้าระหว่างกลุ่มอาเซียนกับโลก คิดเป็นประมาณร้อยละ 60 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Product หรือ GNP) หรือเท่ากับ 44,036.2 ล้านเหรียญ สรอ. และมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยระหว่างปี 2513 - 2519 ร้อยละ 27.3 ต่อปี²

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ ประเทศอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และตลาดรวมยุโรป ในปีหนึ่ง ๆ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการค้ากับประเทศอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 60 ของปริมาณการค้าทั้งหมด ส่วนการค้าภายในภูมิภาคอาเซียนในปี 2519 คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นประมาณ 3,252.2 ล้านเหรียญ สรอ. หรือร้อยละ 15.7 ของปริมาณการค้าระหว่างอาเซียนกับโลก อัตราการขยายตัวทางการค้าภายในภูมิภาคอาเซียน ระหว่างปี 2513 - 2519 เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.9 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวทางการค้าระหว่างสมาชิกอาเซียนกับโลก ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.3 ต่อปี³ การที่ปริมาณการค้าภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนยังอยู่ในขอบเขตจำกัด อาจจะเป็นเพราะมีโครงสร้างการผลิต

¹International Monetary Fund, International Financial Statistics, May 1976, September 1977

²International Monetary Funds, Direction of Trade Annual 1970-76 และ International Financial Statistic, May 1977.

³Ibid.

ที่คล้ายคลึงกัน และสินค้าที่ตองการนำเข้าส่วนใหญ่ก็เป็นสินค้าที่ผลิตจากประเทศนอกกลุ่มประเทศที่มีการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกันมากที่สุด ไคแก่ สิงคโปร์ ซึ่งในปี พ.ศ. 2519 มีการค้ากับอาเซียนคิดเป็นมูลค่าถึง 3,990.4 ล้านเหรียญ สรอ. หรือร้อยละ 25.5 ของปริมาณการค้ากับโลก¹ ทั้งนี้ เนื่องจากสิงคโปร์มีสภาพเป็นเมืองผ่านมีสินค้าจากหลายประเทศส่งผ่านมือพ่อค้าสิงคโปร์ เพื่อส่งออกไปยังประเทศสมาชิกอื่น ๆ อีกต่อหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งไปยังมาเลเซียและอินโดนีเซีย แต่ในระยะหลังมาเลเซียและอินโดนีเซียได้พยายามที่จะหันมาซื้อสินค้ากับประเทศอื่น ๆ โดยตรงมากขึ้น จึงทำให้สัดส่วนการค้าระหว่างประเทศสิงคโปร์กับประเทศอาเซียนลดลง ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีปริมาณการค้ากับสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ น้อยที่สุด คือ ฟิลิปปินส์ ซึ่งในปี พ.ศ. 2519 มีปริมาณการค้ากับประเทศภายในภูมิภาคประมาณ 313.5 ล้านเหรียญ สรอ. หรือร้อยละ 4.8 ของปริมาณการค้าระหว่างฟิลิปปินส์กับโลก อย่างไรก็ตามประเทศฟิลิปปินส์ได้พยายามที่จะส่งเสริมการค้ากับประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่างแข็งขัน ทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะลดการพึ่งพาประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐ ฯ ลง ดังเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของการค้าของฟิลิปปินส์กับประเทศสมาชิกอื่น ๆ นับจากปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 50 ขึ้นไป²

รายได้จากการส่งออกของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นสิงคโปร์) ขึ้นอยู่กับสินค้าหลักประมาณ 10 ชนิด ซึ่งเป็นสินค้าที่ทำรายได้ให้ประเทศสมาชิกประมาณร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด³ สินค้าเหล่านี้ได้แก่ น้ำมันดิบ ยางพารา น้ำตาล ดีบุก ข้าว ข้าวโพด น้ำมันปาล์ม ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไม้ มะพร้าว

¹International Monetary Fund, Director of Trade Annual 1970-76 และ International Financial Statistic, May 1977.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 42

³ASEAN Business Quarterly, First Quarter 1977.

รายละเอียดของสินค้าส่งออกของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศที่สำคัญ มีดังนี้

อินโดนีเซีย สินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ น้ำมันดิบ ไม้ทอน ยางพารา กาแฟ ทองแดง ดีบุก ใบชา พริกไทย นิกเกิล

มาเลเซีย สินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ ยางพารา ดีบุก น้ำมันดิบ น้ำมันปาล์ม ไม้ซุง ไม้ทอน อาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ สิ่งทอและรองเท้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ฟิลิปปินส์ สินค้าออกที่สำคัญได้แก่ น้ำตาล น้ำมันมะพร้าว ทองแดงดลูง ไม้ซุง/ไม้ทอน มะพร้าว ทองคำ กลวย สับประคกระป๋อง กากน้ำตาล กากมะพร้าว

สิงคโปร์ สินค้าออกที่สำคัญได้แก่ เครื่องโทรคมนาคม ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ยางดิบ เครื่องใช้สำนักงานและเครื่องใช้ไฟฟ้า เรือ เสื้อผ้า เครื่องจักรและเครื่องใช้อื่น ๆ เครื่องจักรอุตสาหกรรม สิ่งทอ ยานบก

ไทย สินค้าออกสำคัญ คือ ข้าว ข้าวโพด น้ำตาล ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ยางพารา ดีบุก เสื้อผ้า กุ้ง อัญมณี ปอ

(รายละเอียดดูตารางที่ 3.9)

ตารางที่ 3.9
สินค้าออกที่สำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียน

หน่วย : ร้อยละของยอดรวม

	อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		ฟิลิปปินส์		สิงคโปร์		ไทย				
	2514	2518	2514	2518	2518	2514	2518	2514	2518				
น้ำมันดิบ	35.8	69.5	ยางพารา	29.1	22.0	น้ำตาล	25.3	เครื่องโทรคมนาคม	1.4	31.1	ข้าว	16.8	13.0
ไมทอน	13.1	7.0	กัญชง	19.1	13.1	น้ำมันมะพร้าว	10.3	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	21.1	26.3	ข้าวโพก	13.2	12.7
ยางพารา	18.0	5.0	น้ำมันดิบ	7.8	13.1	ทองแดงสูง	9.3	ยางดิบ	17.6	10.3	น้ำตาล	2.2	12.7
น้ำมันปาล์ม	3.6	2.1	น้ำมันปาล์ม	11.4	12.6	ไมซุง/ไมทอน	8.4	เครื่องใช้สำนักงาน	4.7	8.6	ผลิตภัณฑ์พรมสำเร็จ	7.1	10.2
กาแฟ	4.5	1.4	ไมซุง	12.8	7.3	มะพร้าว	7.6	เรือ	0.6	2.4	ยางพารา	11.0	7.7
ทองแดง	-	1.0	ไมทอน	3.8	4.3	ทองคำ	3.3	เสื้อผ้า	2.6	2.2	กัญชง	9.0	5.0
กัญชง	1.9	0.7	อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ	2.0	2.5	กล้วย	3.2	เครื่องจักรและเครื่องใช้อื่น ๆ	1.2	2.1	เสื้อผ้า	0.4	2.2
ใบชา	2.3	0.7	สิ่งทอ รองเท้า	1.1	2.3	สัมปะรถระปอง	1.5	เครื่องจักรอุตสาหกรรม	1.1	2.1	กุ้ง	1.4	2.0
พริกไทย	2.0	0.3	ผลิตภัณฑ์จากไม้	2.4	2.1	กากน้ำตาล	1.5	สิ่งทอ	3.1	1.5	อัญมณี	1.3	1.7
บุเกิล	4.1	0.3	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	2.2	1.1	กากมะพร้าว	1.4	ยานยนต์	2.6	1.5	ปุ๋ย	5.4	1.4
อื่น ๆ	17.7	11.9	อื่น ๆ	8.3	19.6	อื่น ๆ	28.5	อื่น ๆ	44.0	40.0	อื่น ๆ	31.2	31.4
รวม	100.0	100.0	รวม	100.0	100.0	รวม	100.0	รวม	100.0	100.0	รวม	100.0	100.0

ที่มา : ASEAN Business Quarterly, First Quarter 1977.
Monthly Digest of Statistics, Department of Statistics, Singapore, May 1977

ธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานเศรษฐกิจรายเดือน มีนาคม 2520

ตารางที่ 3.10
โครงสร้างการส่งออกของประเทศสมาชิกอาเซียน

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		ฟิลิปปินส์		สิงคโปร์		ไทย	
	2514	2518	2514	2518	2514	2518	2514	2518	2514	2518
อาหาร/สัตว์มีชีวิต	15.0	5.2	6.3	6.4	27.9	36.1	10.1	7.2	49.4	60.4
เครื่องจักรและยานยนต์	1.5	0.5	0.5	0.3	1.4	1.6	1.3	0.3	1.4	1.3
วัตถุดิบ	36.4	14.9	47.7	34.9	50.6	28.4	22.2	13.3	27.5	15.4
เชื้อเพลิงจากแร่	39.8	74.8	10.0	10.5	2.1	1.6	21.3	27.1	0.8	0.6
น้ำมันและไขมันจากพืชและสัตว์	3.8	2.2	8.4	16.3	9.2	10.2	3.9	1.9	0.1	0.1
เคมีภัณฑ์	0.5	0.3	0.8	0.9	0.5	0.9	3.4	3.7	0.3	0.6
สินค้าอุตสาหกรรม	2.1	1.3	22.2	17.6	7.2	10.4	10.0	8.5	15.0	14.6
เครื่องจักรและบริภัณฑ์ขนส่ง	0.5	0.4	น้อยมาก	6.3	0.2	0.5	13.8	22.7	0.2	1.3
สินค้าอุตสาหกรรมเบ็ดเตล็ด	-	0.3	1.0	5.7	0.9	4.4	6.4	6.9	0.6	3.6
อื่น ๆ	0.4	น้อยมาก	1.1	1.1	น้อยมาก	5.8	7.7	8.4	4.7	2.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : ASEAN Business Quarterly, First Quarter 1977
U.N. Yearbook of International Trade Statistics 1972 - 73

ตารางที่ 3.11

การส่งออกสินค้าเกษตรเมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งหมดของประเทศ

สมาชิกอาเซียนบางประเทศ

หน่วย : ล้านเหรียญ สหรัฐ.

ประเทศ	ส่งออกทั้งหมด			สินค้าเกษตรและอาหารส่งออก			สินค้าเกษตรและอาหารส่งออกเมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งหมด (ร้อยละ)		
	2510	2513	2517	2510	2513	2517	2510	2513	2517
อินโดนีเซีย	665	1,152	7,426	341	474	993	51.3	41.1	13.4
มาเลเซีย	1,252	1,763	4,578	573	769	2,018	45.8	43.6	44.1
ฟิลิปปินส์	892	1,121	2,725	417	487	1,560	46.7	43.4	57.2
ไทย	663	711	2,466	490	499	1,671	73.9	70.2	67.8

ที่มา : F.A.O. Trade Yearbook 1973, 1975

หมายเหตุ การที่สัดส่วนสินค้าเกษตรส่งออกของอินโดนีเซียในปี 2517 ลดลงมากเนื่องจากในปีดังกล่าวเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน ทำให้อินโดนีเซียมีรายได้จากการส่งออกน้ำมันออกสูงขึ้นมา

จากตารางที่ 3.9, 3.10 และ 3.11 พอสรุปลักษณะโครงสร้างการส่งออกของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ดังนี้

(1) ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีการส่งออกสินค้าประเภทอาหารในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ได้แก่ ประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งในปี พ.ศ. 2518 มีมูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทนี้ถึงร้อยละ 60.4 และร้อยละ 36.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2514 จะเห็นว่าทั้งสองประเทศมีแนวโน้มการส่งออกสินค้าประเภทอาหารในสัดส่วนที่สูงขึ้น ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ มีการส่งออกสินค้าในหมวดนี้น้อยมาก ดังนั้น ประเทศไทยและฟิลิปปินส์จึงมีผู้ทางที่จะเป็นผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหาร เพื่อสนองความต้องการของประชากรในภูมิภาคนี้

อนึ่ง สินค้าออกที่สำคัญในดานเกษตรกรรมของประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ไม่เหมือนกันทีเดียว กล่าวคือ ประเทศไทยส่งออกข้าว ข้าวโพด น้ำตาลและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นสัดส่วนสูงของการส่งออกทั้งหมด ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ส่งออกน้ำตาลมากที่สุด ตามมาด้วยน้ำมันมะพร้าวและมะพร้าว

(2) ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ส่งออกสินค้าประเภทวัตถุดิบในสัดส่วนสูงในปี พ.ศ. 2514 ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย แต่ในระยะหลังสัดส่วนในมูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทนี้เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะสำหรับประเทศอินโดนีเซียและประเทศฟิลิปปินส์ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนต่างก็ได้มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศมากขึ้น จึงมีการนำวัตถุดิบในประเทศมาใช้มากขึ้นจนทำให้เหลือส่งออกเป็นจำนวนน้อยลง

(3) ประเทศที่ส่งออกสินค้าประเภทเชื้อเพลิงในสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2514 ได้แก่ อินโดนีเซียและสิงคโปร์ สัดส่วนของสินค้าประเภทนี้ในมูลค่าการส่งออกของสองประเทศนี้มีแนวโน้มสูงขึ้นนับแต่เกิดวิกฤตการณ์พลังงานเมื่อปลายปี พ.ศ. 2516 โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอินโดนีเซียได้สูงขึ้นมากจากร้อยละ 39.8 ในปี พ.ศ. 2514 เป็นร้อยละ 74.8 ในปี พ.ศ. 2518 แต่ขอที่น่าสังเกตคือ

สินค้าที่ส่งออกประเภทนี้จากประเทศทั้งสองมีลักษณะที่แตกต่างกันคือ ประเทศอินโดนีเซีย ส่งออกในรูปแบบน้ำมันดิบ ส่วนสิงคโปร์ส่งออกในลักษณะผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจาก ประเทศสิงคโปร์ไม่มีน้ำมันดิบเป็นทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เช่นประเทศอินโดนีเซีย แต่มีความรู้ความก้าวหน้าทางเทคนิคสูง จึงนำน้ำมันดิบจากประเทศอื่นเข้ามาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เพื่อส่งออกอีกทีหนึ่ง

(4) สิงคโปร์เพียงประเทศเดียวที่มีการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องจักรในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศสิงคโปร์มีความก้าวหน้าทางเทคนิคสูงกว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ มาก

เมื่อเราหันมาพิจารณาโครงสร้างการนำเข้าของประเทศสมาชิกอาเซียน จะเห็นได้จากตารางที่ 3.12 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.12

โครงสร้างการนำเข้าของประเทศสมาชิกอาเซียน

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		ฟิลิปปินส์		สิงคโปร์		ไทย	
	2514	2518	2514	2518	2514	2518	2514	2518	2514	2518
อาหาร/สัตว์มีชีวิต	9.0	12.1	16.6	16.3	12.3	9.3	11.4	8.6	3.9	2.9
เครื่องคั้นและชาสูบ	0.3	0.3	2.0	1.0	0.5	0.7	1.6	0.7	1.9	1.1
วัตถุดิบ	2.0	3.4	6.0	6.4	5.7	3.7	9.0	6.4	6.6	5.9
เชื้อเพลิงจากแร่	2.6	5.4	12.9	11.9	11.9	22.3	14.3	24.6	10.2	21.3
น้ำมันและไขมันจากพืชและสัตว์	-	0.1	0.5	0.3	0.5	0.2	2.3	1.3	0.1	0.2
เคมีภัณฑ์	12.6	16.9	7.9	8.3	12.2	11.0	5.0	5.8	13.9	13.6
สินค้าอุตสาหกรรม	29.7	22.5	17.6	16.2	16.5	13.2	21.3	18.2	21.9	15.8
เครื่องจักรและบริภัณฑ์ขนส่ง	39.9	37.2	30.7	33.5	37.4	32.2	25.5	26.2	33.4	34.6
สินค้าอุตสาหกรรม	4.0	2.1	4.4	5.3	2.6	2.1	7.4	6.9	5.4	3.2
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	-	น้อยมาก	1.3	0.8	0.4	5.3	2.1	1.4	2.6	1.3
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จำนวนจาก ASEAN Business Quarterly ฉบับ First Quarter 1977,
United Nations Yearbook of International Trade Statistics, 1977.

(1) สินค้าที่ประเทศสมาชิกนำเข้ามาในสัดส่วนสูงสุดที่สุด คือ เครื่องจักรและ
บริษัทขนส่ง ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 26 - 37 ในปี พ.ศ. 2513 ทั้งนี้เนื่อง
จากประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหลายอยู่ระหว่างการพัฒนา จึงจำเป็นต้องส่งสินค้าทุน
เข้าประเทศเพื่อใช้ในการพัฒนาการผลิตของประเทศตน

(2) สินค้าที่ประเทศสมาชิกอาเซียนนำเข้ามาในสัดส่วนที่สูงลำดับรองลงมา ได้แก่
สินค้าอุตสาหกรรม เชื้อเพลิงและเคมีภัณฑ์ แต่ในระยะหลังสัดส่วนการนำเข้าสินค้า
อุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการผลิตสินค้า
อุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้ามากขึ้น อย่างไรก็ตาม สัดส่วนการนำเข้าเชื้อเพลิง
ของประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นมาเลเซีย) มีแนวโน้มสูงขึ้น เพราะระยะหลัง
ความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงมีแนวโน้มสูงขึ้นมาตลอด สำหรับมาเลเซียนั้นการนำเข้า
เชื้อเพลิงมีสัดส่วนลดลง เนื่องจากมาเลเซียหันมาใช้แหล่งพลังงานภายในประเทศมาก
ขึ้น

โดยสรุปแล้วการค้าของประเทศอาเซียนมีการขยายตัวในอัตราค่อนข้างสูง
ทั้งในด้านการส่งออกและการนำเข้า กล่าวคือ ในช่วงระยะปี 2513 - 2519 มูลค่า
ส่งออกได้เพิ่มขึ้นจาก 6,153.9 ล้านดอลลาร์ เป็น 25,960.8 ล้านดอลลาร์
หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 46 ต่อปี ในด้านการนำเข้าในช่วงระยะเดียวกัน
ปรากฏว่ามูลค่าการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นจาก 7,600.9 ล้านดอลลาร์ เป็น 26,296.0
ดอลลาร์ หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 36 ต่อปี¹

ในคานฐานะดุลการค้านั้น ปรากฏว่าดุลการค้าโดยส่วนรวมอยู่ในฐานะขาด
ดุลแต่ได้มีแนวโน้มลดลงโดยลำดับ ยกเว้นปี 2513 ประเทศที่ขาดดุลการค้าและมี
จำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ได้แก่ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ประเทศไทย ส่วนมาเลเซียและ
อินโดนีเซียมีฐานะดุลการค้าเกินดุลและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยลำดับ (ดูรายละเอียดตาราง 3.13)

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 42

ตารางที่ 3.13 การค้าต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน

(มูลค่า - ล้านเหรียญสหรัฐ)

ปี	ประเทศ	ประเทศ					อาเซียน
		อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	
2513	ส่งออก	1,160.7	1,686.8	1,042.7	1,553.6	710.2	6,153.9
	นำเข้า	1,001.5	1,401.0	1,206.2	2,461.3	1,298.5	7,600.9
	ดุลการค้า	+ 159.2	+ 285.8	- 163.5	- 907.7	- 588.3	-1,446.9
2514	ส่งออก	1,223.8	1,639.1	1,120.8	1,754.8	828.6	6,343.7
	นำเข้า	1,102.8	1,444.7	1,329.9	2,827.6	1,294.5	7,999.5
	ดุลการค้า	+ 121.0	+ 194.4	- 209.1	-1,072.8	- 465.9	-1,655.8
2515	ส่งออก	1,777.7	1,718.3	1,068.7	2,187.1	1,081.1	7,832.8
	นำเข้า	1,561.7	1,600.6	1,365.0	3,392.0	1,484.4	9,403.7
	ดุลการค้า	+ 216.0	+ 117.7	- 296.3	-1,204.9	- 403.3	-1,570.9
2516	ส่งออก	3,211.4	3,046.1	1,886.3	3,664.2	1,563.2	13,371.2
	นำเข้า	2,729.8	2,503.8	1,789.7	5,146.2	2,032.3	14,201.3
	ดุลการค้า	+ 481.6	+ 542.3	+ 96.6	1,482.0	- 469.1	- 830.6
2517	ส่งออก	7,499.7	4,235.9	2,673.0	5,484.6	2,492.6	22,353.9
	นำเข้า	3,754.1	4,156.2	3,444.0	8,592.8	3,215.8	23,162.9
	ดุลการค้า	+3,695.6	+ 79.7	- 771.0	-3,108.2	- 723.2	- 809.0
2518	ส่งออก	6,258.7	3,855.0	2,262.0	5,315.8	2,359.3	20,051.3
	นำเข้า	4,523.7	3,579.6	3,459.0	8,029.2	3,186.5	22,778.0
	ดุลการค้า	+1,735.0	+ 275.4	-1,197.0	-2,713.4	- 826.7	-2,726.7

(มูลค่า - ล้านเหรียญสหรัฐ)

ปี \ ประเทศ	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย	อาเซียน
2519 ส่งออก	8,546.4	5,296.6	2,574.3	6,593.6	2,949.9	25,960.8
นำเข้า	5,674.0	3,963.9	3,951.8	9,070.0	3,636.3	26,296.0
ดุลการค้า	+2,872.4	+1,332.7	-1,377.5	-2,476.4	- 684.4	- 338.0

ที่มา : Direction of trade, Annual 1970-1977

ผลการระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน

๓. การค้าโดยรวม แม้ว่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศภาคีอาเซียนจะยังอยู่ในระดับต่ำ แต่โดยขยายตัวขึ้นมากในระยะที่ผ่านมา ในช่วงปี 2515-2520 ไทยส่งสินค้าออกเป็นมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณ 3,330.7 ล้านบาท (ร้อยละ 17.6 ของมูลค่าส่งออกรวมเฉลี่ยของไทย) และนำเข้ามูลค่าโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 3,974.5 ล้านบาท (ร้อยละ 6.4 ของมูลค่านำเข้ารวมเฉลี่ยของไทย)

สำหรับในปี 2520 ไทยส่งสินค้าออกเป็นมูลค่า 12,754.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 22.7 และนำเข้าสินค้าเข้ามีมูลค่า 3,974.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 61.5

ตารางที่ 3.14

การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศภาคีอาเซียน

มูลค่า - ล้านบาท

ปี	สินค้าออก		สินค้าเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	ร้อยละของมูลค่าส่งออกรวม	มูลค่า	ร้อยละของมูลค่านำเข้ารวม	
2515	4,303.2	19.2	727.2	2.4	+ 3,581.0
2516	6,235.3	19.3	991.4	2.4	+ 5,243.9
2517	3,392.4	17.7	1,335.0	2.1	+ 7,557.4
2518	7,711.7	15.9	1,767.0	2.7	+ 5,944.7
2519	10,392.1	17.1	2,460.3	3.4	+ 7,931.8
2520	12,754.5	17.9	3,974.5	4.2	+ 8,780.0

ที่มา : กรมศุลกากร, ศูนย์สถิติการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

หมายเหตุ : ปี 2520 ตัวเลขเบื้องต้น

จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่าไทยอยู่ในฐานะได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2515-2520 และเกินดุลการค้ามากที่สุดในปี 2520 มีมูลค่าถึง 3,780 ล้านบาท และเกินดุลการค้าน้อยที่สุดในปี 2515 เกินดุลเพียง 3,581.0 ล้านบาท

1. สินค้าออก สินค้าออกที่สำคัญส่งไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ ข้าว (อินโดนีเซียเป็นลูกค้ารายใหญ่) ข้าวโพด ถั่วที่ใช้เป็นอาหาร ปลาป่น เมล็ดพืช น้ำมัน ยางพารา ผักและผลไม้ น้ำตาลทรายดิบ เส้นด้ายทำด้วยเส้นใยประดิษฐ์ ทำเป็นเส้นยาว ผ้าทอด้วยเส้นใยประดิษฐ์ชนิดทำเป็นเส้นยาว สวิตซ์ไฟฟ้าแบบรวม และหลอดทรานซิสเตอร์ เป็นต้น

2. สินค้าเข้า สำหรับสินค้าเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เนื้อเป็ดและน้ำมันหล่อลื่น เกษียต์ผลิตภัณฑ์ ไม้และของทำด้วยไม้ ถ่านไม้ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ และของปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง แป้งสาคู หรือข้าวมอลท์สำหรับใช้เป็นอาหารทารก

เมื่อพิจารณาถึงการการค้าระหว่างไทยกับประเทศภาคีอาเซียนแต่ละประเทศแล้ว สิงคโปร์นับว่าเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่สุด (ดูจากมูลค่าการค้าระหว่างกัน) และการค้ากับฟิลิปปินส์มีมูลค่าน้อยที่สุด

2. ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับภาคีอาเซียนรายประเทศ

1. อินโดนีเซีย

(1) การค้าระหว่างไทยกับอินโดนีเซียในระยะที่ผ่านมา มูลค่าสินค้าที่ไทยนำเข้าไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยเฉลี่ยในระหว่างปี 2515 - 2519 มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 67.3 ล้านบาท (ร้อยละ 0.12 ของมูลค่านำเข้ารวมทั้งหมดของไทย) แต่ในปี 2520 มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นมาก มีมูลค่า 163.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2519 กว่าเท่าตัว เพราะมีการนำเข้าเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นและไม้เพิ่มขึ้นมาก ในขณะเดียวกัน ไทยส่งออกมูลค่าเปลี่ยนแปลงขึ้นลงมาก และเพิ่มขึ้นมากในปี 2519 และในปี 2520

โดยเฉพาะในปี 2520 มูลค่าส่งออกสูงมากถึง 4,230.8 ล้านบาท (ร้อยละ 6.0 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทย) เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 36.6 ทั้งนี้เพราะไทยส่งข้าว ปลาป่น แกว หมอน้ำและเครื่องจักรกล ออกไปอินโดนีเซียมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากและในปีนี้ได้มีการส่งน้ำตาลดิบออกมีมูลค่า 37 ล้านบาท หลังจากนั้นไม่ได้มีการส่งออกตั้งแต่ปี 2516 เป็นต้นมา¹

(2) ในด้านดุลการค้านั้น ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด (ยกเว้นปี 2513) และในปี 2520 เกินดุลการค้ามูลค่าสูงถึง 4,117.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 34.6 (ดูตารางที่ 8.3 ในภาคผนวก)

(3) สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปอินโดนีเซียได้แก่ ข้าว แป้งมันสำปะหลัง เส้นด้ายทำควยเส้นใยประดิษฐ์ชนิดทำเป็นเส้นยาว สำหรับชีเมนต์มูลค่าส่งออกเริ่มลดลง ทั้งนี้เพราะภายในประเทศไทยเองเกิดขาดแคลน และอินโดนีเซียเองสามารถผลิตชีเมนต์ได้แล้ว และในอนาคตไทยอาจต้องซื้อชีเมนต์จากอินโดนีเซียก็เป็นได้ สำหรับสินค้าส่งออกรายใหม่ที่จะเริ่มส่งออกเมื่อปี 2516 และคาดว่าจะเป็สินค้าออกที่สำคัญในระยะต่อไป เพราะมูลค่าส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น คือ ปลาป่น นอกจากนี้มีแกว ไบยาสูบ และเส้นใยประดิษฐ์ชนิดที่มีโคทำเป็นเส้นยาว ที่คาดว่าจะส่งออกได้มูลค่าสูงขึ้นในระยะต่อไปด้วย (ดูตารางที่ 8.4 ในภาคผนวก)

(4) ในด้านสินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าเวลานี้มีไม้กึ่งชนิด คือ เชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่น (ส่วนใหญ่นำเข้าพวกไฮพาราฟิน และน้ำมันโซลา) ไม้และของทำด้วยไม้ ถ่านไม้ (ส่วนใหญ่นำเข้า ไม้สักกระดาน ไม้สักแปรรูปขนาดต่าง ๆ ไม้กระดานเลื่อย แลวนอกจากไม้จำพวกสน) และมีสินค้าใหม่ที่เพิ่งเริ่มนำเข้าในปี 2520 คือ ปู (ดูตารางที่ 8.5 ในภาคผนวก)

¹ กรมศุลกากร, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ศูนย์สถิติการพาณิชย์, สถิติการค้าต่างประเทศของไทย พ.ศ. 2515-2520 (คำนวณ)

2. มาเลเซีย

(1) ในช่วงปี 2515-2520 การค้าระหว่างไทยกับมาเลเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากทั้งในด้านการส่งออก และสินค้านำเข้า กล่าวคือ มูลค่าส่งออกได้เพิ่มขึ้นจาก 1,046.6 ล้านบาทในปี 2515 เป็น 3,719.7 ล้านบาทในปี 2520 หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 255.4 เฉลี่ยแล้วไทยส่งออกปีละ 2,271 ล้านบาท ปี 2520 เป็นปีที่ส่งออกรายมากที่สุด เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 46.3 และมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 169.2 ล้านบาทเป็น 396.5 ล้านบาท ซึ่งปี 2520 มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2519 ถึงร้อยละ 126.2 เพราะไทยนำสินค้าเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ไม้และของทำด้วยไม้และถ่าน ปุ๋ย เพิ่มขึ้นมาก¹

(2) ด้านฐานะดุลการค้าในช่วงปีที่ผ่านมา ไทยมีฐานะเกินดุลการค้ากับมาเลเซียมาโดยตลอด และมูลค่าเกินดุลค่อนข้างสูง จาก 377.4 ล้านบาทในปี 2515 เป็น 2,323.2 ล้านบาทในปี 2520 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2519 ร้อยละ 31.7 (ดูตารางที่ 8.6 ในภาคผนวก)

(3) สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกมีมูลค่าสูงตลอดมา คือ ปลา สัตว์น้ำ อื่น ๆ และหอย ถั่วที่ใช้เป็นอาหาร ข้าวโพด ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวฟ่าง น้ำตาลทรายดิบ และยางพารา เป็นต้น และในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา มีสินค้าหลายรายการที่มูลค่าส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่น แป้งข้าวเจ้า เมล็ดพืชน้ำมัน และสินค้าในหมวดเครื่องไฟฟ้า ซึ่งมีสินค้าประเภทหลอดทรานซิสเตอร์ และสวิตซ์ไฟฟ้าแบบรวม ส่งออกมูลค่าสูง นอกจากนั้นมีสินค้ายางการใหม่ที่เพิ่งเริ่มส่งออกในปี 2513 เป็นต้นมาและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ ปลาป่น (ดูตารางที่ 8.7 ในภาคผนวก)

(4) สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากมาเลเซีย ได้แก่ ไขมันและน้ำมันที่ได้

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 56

จากสัตว์และพืช ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าพวกน้ำมันปาล์มดิบ สก๊อต หรือทำให้บริสุทธิ์แล้ว ของปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง แป้งสาคู หรือขาวมอลต์สำหรับใช้เป็นอาหารทารก ไม้ และของทำด้วยไม้ ดานไม้ (ส่วนใหญ่นำเข้าพวกไม้กระดานที่เลื่อยแล้ว นอกจากไม้จำพวกสน) ปู๊ย หมอนำ เครื่องจักร เครื่องใช้กล และส่วนประกอบ (ส่วนใหญ่นำเข้าพวกส่วนประกอบและอุปกรณ์ของเครื่องจักรสำหรับชุด เกลี่ย เจาะ พัดลมที่เป็นตัวหมุนถ่ายเทอากาศสำหรับเครื่องปรับอากาศ และเครื่องปรับอากาศที่มีเครื่องครบในตัว) เหล็กและเหล็กกล้า ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (ดูตารางที่ 8.8 ในภาคผนวก)

3. ฟิลิปปินส์

(1) ฟิลิปปินส์นับเป็นคู่ค้าที่มีความสำคัญน้อยที่สุดในบรรดากลุ่มอาเซียน (พิจารณาจากมูลค่าการค้าระหว่างกัน) ในระหว่างปี 2515 - 2520 สินค้าที่ไทยส่งออกมีมูลค่าโดยเฉลี่ย 470.5 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 1.2 ของมูลค่าส่งออกรวมทั้งหมดของไทย) ในปี 2520 มูลค่าการส่งออกลดลงจากปี 2519 ร้อยละ 53.7 เนื่องจากฟิลิปปินส์นำเข้าจากไทยเขาลดลงจากปีที่แล้วถึง 217.7 ล้านบาท และสินค้าที่ไทยนำเข้ามูลค่าโดยเฉลี่ยปีละ 112.3 ล้านบาท ในระหว่างปี 2515 - 2520 (ประมาณร้อยละ 0.1 ของมูลค่านำเข้ารวมทั้งหมดของไทย) ปี 2520 เป็นปีที่นำเข้าสูงสุดมีมูลค่า 173.4 ล้านบาท¹

(2) จากมูลค่าส่งออกและนำเข้าดังกล่าวในระยะปี 2515-2520 มีผลให้ไทยอยู่ในฐานะได้เปรียบดุลการค้ากับฟิลิปปินส์ตลอดมา ปีที่ไทยเกินดุลมากที่สุดคือปี 2513 เกินดุลมีมูลค่า 615.6 ล้านบาท และปีที่เกินดุลน้อยที่สุด ได้แก่ปี 2520 ซึ่งเกินดุลเพียง 71.8 ล้านบาทเท่านั้น (ดูตารางที่ 8.9 ในภาคผนวก)

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 56

(3) สินค้าออกสำคัญที่ส่งออกไปฟิลิปปินส์มีไม่มากนัก เช่น ข้าวโพด ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ปลาขารวมทั้งข้าวเปลือกและปอแก้ว อย่างไรก็ตาม คาดว่า ปลาทูน่าจะเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญต่อไป นอกจากนี้สินค้าใหม่ที่เพิ่งเริ่มส่งออกไปในปี 2520 คือ เส้นใยประดิษฐ์ชนิดที่มีไคทำเป็นเส้นยาว มูลค่า 9.2 ล้านบาท สำหรับชาวฟาง ซึ่งเริ่มส่งออกเมื่อปี 2518 นั้น ในปี 2520 ไม่มีการส่งออกเลย (ดูตารางที่ 8.10 ในภาคผนวก)

(4) สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากฟิลิปปินส์ ได้แก่ เกสซ์ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมีเบ็ดเตล็ด ยางสนเทียมและวัตถุดิบพลาสติก และในปี 2520 มีสินค้านำเข้า รายการใหม่ที่มีมูลค่าสูง คือ แอมโมเนียมฟอสเฟต (31.2 ล้านบาท) แร่โลหะและเนื้อแร่อื่น ๆ (4.7 ล้านบาท) ของที่ทำจากใยแก้ว (4.5 ล้านบาท) และ Ferro-silicon ซึ่งเคยนำเข้าในปี 2519 มูลค่าไม่มากนัก แต่ในระยะเวลาดังกล่าว มูลค่านำเข้าสูงถึง 14.4 ล้านบาท (ดูตารางที่ 8.11 ในภาคผนวก)

4. สิงคโปร์

(1) บรรดาประเทศภาคีอาเซียน สิงคโปร์เป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของไทย ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากมูลค่าการส่งสินค้าออกและมูลค่าสินค้านำเข้าระหว่างประเทศ ทั้งสองในระหว่างปี 2515 - 2520 มูลค่าสินค้าที่ไทยส่งออกโดยเฉลี่ย 3,573.8 ล้านบาท (ร้อยละ 7.5 ของมูลค่าส่งออกรวมเฉลี่ยของไทย) และมูลค่าสินค้าที่ไทยนำเข้าโดยเฉลี่ย 1,320.0 ล้านบาท (ร้อยละ 2.1 ของมูลค่านำเข้ารวมเฉลี่ยของไทย)¹

สำหรับในปี 2520 ไทยส่งสินค้าออกมูลค่า 4,504.4 ล้านบาท (ร้อยละ 6.3 ของมูลค่าส่งออกรวม) และนำเข้ามูลค่า 2,736.3 ล้านบาท (ร้อยละ 4.4

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 56

ของมูลค่านำเข้ารวม) เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 9.5 และ ร้อยละ 49.1 ตามลำดับ¹

(2) จากมูลค่าส่งออกและนำเข้าระหว่างประเทศทั้งสองดังกล่าว ไทยจึง มีฐานะได้เปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์เป็นมูลค่าสูงตลอดมา และในปี 2520 ไทยเกินดุล การการค้ากับสิงคโปร์เป็นมูลค่า 1,768.1 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันของปีก่อนหน้า นี้ประมาณร้อยละ 22.4 (ดูตาราง 8.12 ในภาคผนวก)

(3) สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังสิงคโปร์มีมากหลายชนิด และที่นับว่าสำคัญและ ทำเงินตราต่างประเทศได้มาก ได้แก่ ข้าวโพด ข้าว ยางพารา ผาทอดวยเสนาใยประดิษฐ์ ชนิดทำเป็นเส้นยาว ผลไม้ต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้มีสินค้าหลายชนิดที่ได้เริ่มส่งออก ในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา และมูลค่าส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งคาดว่าจะทำรายได้ให้ ประเทศเป็นจำนวนมากต่อไป คือ ปลาบับ หลอดทรานซิสเตอร์ และหลอดไฟฟลูออโร เป็นต้น สำหรับสินค้าที่เพิ่งเริ่มส่งออกในปีนี้มีมูลค่าสูง คือ สวิตช์ไฟฟ้าแบบรวม (ดู ตารางที่ 8.13 ในภาคผนวก)

(4) สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากสิงคโปร์มีมูลค่าสูงตลอดมา คือ เชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่น (ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันโซลา น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบนซินชนิดพรีเมียม และชนิดธรรมดา น้ำมันภาคชนิด เจ.พี.โอ.) นอกจากนี้มีขอรุ่งแต่งที่ทำจากัญชู่ชี แปะง หรือแปงสตาร์ช เคมีภัณฑ์อินทรีย์ (ส่วนใหญ่เป็นไฮโดรคาร์บอน เอธิล เมธิล คีโตน และไอโซบิวทิล เมธิล คีโตน) เกสซ์ผลิตภัณฑ์ (ยารักษาโรค ไวตามิน ยาแก้แพ้ ยาแก้ไอ และชาลดกรด เป็นต้น) (ดูตารางที่ 8.13 ในภาคผนวก)

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 56